

"NAMO, NAMO..."

AMERIKIEČIŲ TRAUKIMASIS IŠ PIETŲ VIETNAMO

Prieš Nixonos susitikimą Midway saloje su Thieu -- Pietų Vietnamo prezidentu, mes šioje vietoje būkstavome, kad tai gali būti vienu liūdniausių susitikimų istorijoje. Pora savičių po to reikia konstatuoti, kad nesusilaukėme jokios staigmenos, verčiančios maloniau nusiteikti. Prezidentas Nixonas paskelbė savo sprendimą atsaukti 25.000 karių, o komunistai ... sustiprino savo puolimus. Tuo tarpu krašte gyvenama "namo, broliukai, namo" nuotakomis. "Vietnam outback: how far, how fast" -- aiškina U. S. News & World Report. "Starting to go home" -- pavadino savo 'cover story' Time. Tos nuotakos, kaip ir pereitą trečią dieną 'Foreign Affairs' pasirodęs buvusio paskutinio Johnsono administracijos Gynybos Sekretoriaus Clark M.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Cliffordo straipsnis sugadino tą efektą, kurį Nixonas norėjo pasiekti paskelbdamas daugiau ar mažiau simbolinį 25.000 karių atitraukimą.

Mat, turint galvoje, kad amerikiečiai šiuo metu Vietname turi 537.500 karių, atitraukiami 25.000 sudaro vos 5%. Prezidentas tokiu atitraukimu norėjo pabrėžti, kad jis "atidaręs plačiai duris į taiką", kuriomis galėtų pasinaudoti ir Šiaurės Vietnamas, atitraukdamas savo dalinius. Palyginti mažas atitraukimas ir beveik 2/3 atitrauktų karių palikimas Pacifiko erdvėje turėjo lyg ir parodyti, kad 'tos durys' galėtų būti eventualiai ir užtrenktos. Amerikoje tačiau pasigirdę balsai, kad amerikiečiai turėtų ir galėtų atitraukti daugiau, tą norimą pasiekti efektą ir išpėjimą paverė niekais. Komunistai gali būti tikri, kad prasidėjęs pasitraukimas eis toliau vis greičiau, sparta ir, ergo, jiems reikia tik daugiau spausti, kad tas pasitraukimas būtų greitesnis.

Cliffordo straipsnis buvo parašytas dar prieš prezidento nutarimą atitraukti 25.000 karių. Kaip žinia, Cliffordas prieš tapdamas McNamaros įpėdiniu buvo 'sakalas' Vietnamo byloje, tačiau tapęs Sekretorium jis ištikino Washingtono Vietnamo politikos klaidingumą, nes ji vedanti tik prie karo prailginimo, o ne sutrumpinimo. Ir būtent dėlto, kad amerikiečių pasiryžimas bet kokia kaina išgelbėti Saigono režimą, jį tvirkino ta prasme, kad jį nevertė patį rūpintis savo likimu. Jei amerikiečiai atsauktų savo karių, bet paliktų tik tiekiamą ir aviacijos pagalbą, Saigono režimas, Cliffordo nuomone, būtų priverstas pats surasti

būdą išlikti gyvu ir kovą laimėti, o komunistams būtų sunkiau įtikinti savo karių reikalingumą karo su savo broliais, tuo tarpu kai karas prieš amerikiečius yra daugiau populiarus. Cliffordas prisimena pasikalbėjimą su Saigono režimo viceprezidentu Ky apie didelį Pietų Vietnamo kariuomenės dezertyrų skaičių. Ky jam aiškinęs, kad tai dėl to, kad kariai neesą geriau apmokami. Ky siūlęs sumažinti šiaurinių Vietnamo bombardavimą ir tuo būdu sutaupyti pinigų skirti Piet. kariuomenės geresniam atlyginimui.

Cliffordo samprotavimuose, atrodo, yra logikos. Visa nelaimė, kad Washingtonas norėjo Saigono režimą pertvarkyti pagal amerikiečių modelį, nors tam nebuvo jokių sąlygų. Prezidentas Kennedy, paragindamas nuversti Diemą ir užvirė visą košę priverdamas savo įpėdinį Johnsoną vėliau visą karą 'suamerikonizuoti'. Deja, amerikiečiai savo pagalba kitam kraštui paprastai susieja su tam tikrais ideologiniais reikalavimais. Jei kuris valdovas, ar tai būtų Kinijos Čiangkaišekas, Vietnamo Diem'as ar dabartiniai Graikijos valdovai pulkininkai, pasielgia kiek griežčiau, Amerikoje tuojau kyla triukšmas, reikalaujantis pagalbos nutraukti, visai užmirštant, kad Amerikos demokratinė valdymo forma turėjo dešimtmečius, jei ne šimtmečius ramybės savo išsivystymui su galutiniu rezultatu, kad dabartinis jaunimas ja ... nėra patenkintas.

Žodžiu, palaikymas draugiško režimo, nors amerikiečių akys ir netobulo apsieina pigiau, ir gali lygiai taip pat patarnauti amerikiečių interesams negu pastangos svetimą kraštą 'sudemokratinėti', kas Vietnamo situacijoje buvo visai neįmanoma.

Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John J. Krol Pabaltiečių iniciatyva suruoštoje ekumeninėse pamaldose šv. Petro ir Povilo katedroje Philadelphijoje. V. Gruzdžio nuotrauka

KAIP ILGAI LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA KENTĖS SOVIETŲ PRIESPAUDĄ?

Užpraeitą sekmadienį, birželio 15 d., Philadelphijoje, šv. Petro ir Povilo katedroje pabaltiečių iniciatyva buvo suruoštos ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvavo įvairių tikybų hierarchai.

Tų pamaldų metu Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John J. Krol, kalbėdamas apie religinę laisvę, plačiau nušvietė ir tikinčiųjų vergus Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje.

-- Mes žinome, -- sakė kardinolas John J. Krol, -- kad esminė vyriausybės pareiga yra

puoselėti ir ginti neliečiamas žmogaus teises. Tarp tų teisių svarbiausia yra religinės laisvės teisė, kurios pagrindą sudaro pats žmogaus asmenybės prakilnumas, kaip ją apreiškė Dievo žodis ir atskleidė išmintis.

Dievas, visatos kūrėjas, tvarko, vadovauja ir valdo ištisą visatą ir visus žmonių bendruomenes kelius savo dieviškuoju įstatymu. Žmogus yra Dievo sukurtas tam įstatyme dalyvauti, kadangi Dievas suteikė žmogui protą bei laisvą valią ir gebėjimą nešti asmenišką atsakomybę. Jau pati prigimtis, o taip pat moralinė pareiga verčia žmogų veržtis į tiesą, ypač į religinę tiesą, kad jisai pažintų savo kilmę, savo prigimtį bei paskirtį ir patys darytų tikrus bei teisingus sąžinės sprendimus. Žmogaus siekimas tiesos yra pareiga ir nepažeidžiama teisė, kurios negali varžyti jokia žmogiška valdžia, jokia vyriausybė. Iš to seka, kad vyriausybės skriaudžia, jeigu primeta žmogui smurtą ar bauginimą ar kitais būdais kurios nors religijos išpažinimą ar priverčia atsisądėti.

Smurto naudojimas religijai slopinti yra Dievo valios ir šventų žmogaus teisių laužymas. Religinė laisvė yra tokia esminė ir tokia pagrindinė, kad jos nuslopinimas paverčia nebesaugia ir bet kokią kitą žmogaus teisę.

Mes susirinkome čia šiandien, tėsė kardinolas Krol, su bendruoju ekumeniniu ryžtu maldauti Dievą visos gyvybės ir bet kokios laisvės kūrėją, grąžinti laisvę palaimą visiems kenčiantiems skriaudas, priešpaudą, persekiojimą bei pavergimą. Mes ypač meldžiamės už se-

nai kenčiančius Pabaltijos kraštų, Estijos, Latvijos ir Lietuvos, žmones.

Pastarųjų 25 metų bėgyje Pabaltijos tautų istorija yra su kai kuriomis variacijomis istorija visų tautų, kurias gaubia bedieviškojo komunizmo nykuma. Jos yra aukos vispusiškos kovos, atimant visas egzistavimo būtinybes.

Taktika keičiasi, bet tikslai nesikeičia. Tai mirtinas karas prieš Dievą ir religiją. Taikins yra žmogaus religinė laisvė. Kai toji laisvė bus panaikinta, neišlikęs gyvos nė kitos laisvės, kurios žmogus turi neliečiamas teises.

Po penkiasdešimt metų nesiliaujančių pastangų bedieviai komunistai vis dar verkslėna dėl savo nepajėgumo sunaikinti Bažnyčią, tikėjimą ir religinius įsitikinimus. Ateistinėje spaudoje rašantieji tebeplaukioja naujas strategijas, naujus kelius ir naujus metodus. Jų nusiskundimai, kad žmogus vis dar laikosi religinių įsitikinimų ir praktikuoja religiją, yra jų nuosprendis prieš save pačius. Prisipažinimas -- pralaimėjimas. Kadangi ateistinis komunizmas kėsina pažeisti Dievo planus visatai, kadangi jis kėsina pažeisti tą prakilumą bei neliečiamas teises kuriomis Dievas apdovanojo žmogų, jis yra pasmerktas nesekmei. Bedieviškasis komunizmas nėra laimėjęs, nelaimės ir negali laimėti. Jo galutinis pralaimėjimas yra užtikrintas be abejonės, be klausimų. Vienintelis klausimas, kuris prašosi atsakymo, yra šis: kaip ilgai dar bedieviškas komunizmas laikys priešpaudoje ir vers kentėti nieko nedėtas tautas.

(Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

● PRANCŪZIJOJE naujoji vyriausybė, kurios premjeru paskirtas Jacques Chaban - Delmas, pirmą kartą posėdžiui susirenka šį trečiadienį. Naują kabinetą sudaro 18 ministrų ir 20 sekretorių. Iš senosios vyriausybės į naują kabinetą pateko tik 4 ministrai. Užsieny reikalų ministeriu paskirtas Maurice Schumann, gynybos -- Michel Debré, finansų Giscard d'Estaing, teisingumo -- Rene Pleven, Buvęs Premjeras Pinay atsisakė užimti finansų ministro vietą, bet pažadėjo talinkininkai, Gi buvus premjeras Couve de Murville į vyriausybę nepateko.

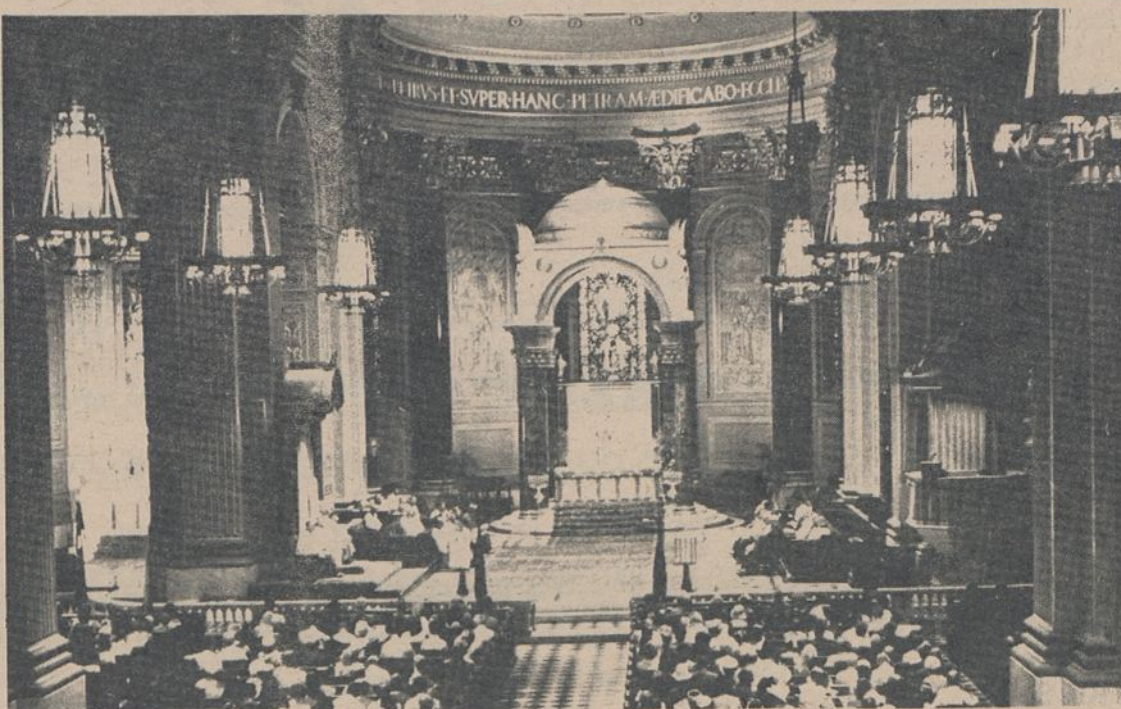
● VOKIETIJOJE, netoli Hannoverio, sproguos amunicijai prekiniame traukinyje, žuvo 13 žmonių ir nemažai sužeistų. Traukinio tarnautojas, pastebėjęs vienam vagone gaisrą, sustabdė priemiesčio stotelį ir bandė užgesinti. Nuo sprogtimo išbyrėjo apylinkės namų langai. Spėjama, kad tai buvus slobota.

● PIETŲ VIETNAMO prezidentas Thieu pareiškė, kad jo kraštas dabar galis pasiminti stambesnę naštą kovos lauke ir tuo būdu galės būti sumažintas amerikiečių indėlis. Kalbama, kad jo vyriausybė planuoja rinkimus, kuriuose galėtų dalyvauti ir Vietkongo atstovai.

● ISPAIJA IR JAV pratęsė 15 mėnesių abiejų kraštų gynybinį susitarimą, kuriuo amerikiečiams nuomojamos Ispanijoje 3 karinės bazės. Už tai JAV Ispanijai duos 50 milijonų dolerių vertės karinės paramos ir 35 mil. dolerių paskolas.

● KINIJOS žinių agentūra skelbia, kad sovietų pagalba besivystantiems kraštams. Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje yra skirta išnaudoti juos ir pavergti. Anot kinų, ši parama sudaranti dalį sąmoklo tarp Sovietų Sąjungos ir JAV iš naujo pasidalinti pasaulį.

● RHODESIA žada nuo lapkričio pasiskelbti nepriklausoma respublika. Anglija sakanti, kad toks pasiskelbimas būtų neteisėtas ir žadanti imtis priemonių kaip Rhodesia išlaikyti britų bendruomenės ribose.

Birželio 15 d. prisiminimui pavergtų Pabaltijos tautų, Philadelphijos katedroje buvo suruošta ekumeninės pamaldos. V. Gruzdžio nuotrauka

SOVIETIJA YRA TAUTŲ KAPINYNAS

Dr. D. JASAITIS

Visuomenė, tauta savo gyvenimo svarbiausius įvykius atžymi iškilmingais susikauptais šventėmis.

Vieni tų susikauptimų yra džiaugsmingi triumfojantys. Jais atžymi pozityvūs tautos dvasinių ir fizinių galių laimėjimai.

Kiti yra rimti, rūstūs, gedulingi. Jais atžymi tautos didžiosios nelainės, tragiški lūžiai jos istorijoje.

Deja, lietuvių tauta nebuvo laimės vaikai. Mūsų tautą nuo pat pradžios istorinio gyvenimo lydi tragizmas.

Mūsų tautos apsiūnimą, valstybės sukūrimą, jos integralumo išsaugojimą lydėjo ir temdė tragiški šėšėliai. Ta tragedija turi pradžią, bet paskutiniai tautos istorijos šimtmečiai ir ypač dabartinė tautos būklė neleidžia numatyti jos baigą. Tos tragedijos aktai yra vienas už kitą baisesni.

1940 m., kuomet Lietuvą nusiaubė Raudonasis tvanas ir paskandino mūsų valstybės nepriklausomybę.

1941 m., kuomet maskviniai okupantai laike trijų dienų ir naktų (birželio 14, 15, 16) pagrobė apie 34.000 lietuvių ir išvežė juos sunaikinimui.

Kodėl taip padaryta? Maskvos valdovai, remdamiesi 23 metų genocidišku patyrimu, žinojo, kad jų skelbiama laisvę ir rojų, kuri atnešė bolševikiški tankai, galima įtvirtinti tik visuotinę vergiją gyventinus, kad okupuotas tautas, nors ir mažas, sekmingai valdyti galima tik

ekspropriavus jos sąmoningą ir stipriausią dalį, tik suardžius jos branduolį -- šeimą.

Maskva iš anksto, dar prieš Lietuvos okupaciją numatė tokią galimybę ir paruošė atitinkamus planus ir instrukcijas jų įvykdymui. Užėmę Lietuvą, kartotinaip įpareigojo savo lietuviškus kvislingus ruožius tam žygdarbiui. Bet ir čia be klastos neapsieita. Sov. Sąjungos vyriausybė, norėdama sudaryti alibi savo nekaltumui, pasiūlė 1941 m. birželio 10, Tarybinės Lietuvos Komisarų Tarybai nutarti, kad ji prašanti išvežti iš Lietuvos visą prieštarybinį elementą. Žinoma, tai buvo padaryta!...

Masinis lietuvių grobimas ir išgabenimas į didžiąją Maskvos nelaisvę įvykdytas birželio 14, 15, 16. Bet NKVD vykdoma žmonių medžioklė ir pagautųjų išvežimas užsitęsė iki 1941 m. birželio 21. Nutraukė tik prasidėjęs Vokietijos greitas žygiavimas į Rytus. Pabėgusio Lietuvos saugumo viršininko geležinėje spintoje buvo rasta instrukcija, kuri numatė išvežti apie 700.000 lietuvių. Tačiau, jie suspėjo pagrobti tik 34.620 žmonių, sukrauti juos į 1000 prekinis ar gyvuliams vežti vagonus ir išgabenti į SSSR tolimas, neapgyventas sritis.

Tasai tautžudiškas aktas buvo įvykdytas su ginkluotos jėgos pagalba. Smurtas buvo vartojamas areštuojant, išvartant iš namų, vežant į geležinkelio stotį, kraunant į vagonus, atskiriant vyrus nuo žmonių ir vaikų... Bet vistiek KKGB "riteriai" reikalavo iš savo kalinių, sugrūstų į vagonus parašo, kad jie savanoriškai vyksta į Sovietų Sąjungą. O jų užsienių reikalų komisarai Molotovas vėliau pagarsėjęs kaip "Mr. No" skelbė 1941 m. birželio 17, per Maskvos radiją pasauliui, kad "daugelis lietuvių prašėsi patys išvežti juos į kitas Sovietų Sąjungos sritis".

Vyriausio budelio Siarovo instrukcija numatė talpinti į vagoną 25 žmones, bet faktiškai į juos grūdavo po 40-60. Vagonų durys buvo aklinau uždarytos. Maži vagonų palubėse langeliai buvo apipinti spygliuota viela. Gamtos poreikiams atlikti nebuvo išviečių.

Tuose vagonuose buvo 5,115 kūdikių, vaikų ir jaunuolių 1 - 18 m. amžiaus, 982 asmenų tarp 60 - 100 m. amžiaus. Tai taip atrodė antitarybinis elementas gradinąs Sov. Sąjungos saugumui.

1941 m. birželio mėn. buvo nepaprastai saulėtas ir karštas. Sumedžioti žmonės duso ir troško vagonuose. Iš daugybės ešalono vagonų plaukė širdį veriantys vaikų ir motinų balsai "Vandens... vandens... vandens... nors lašelį vandens". Tūkstančiai šaukėsi pagalbos baladodami į vagonų du-

ris ir sienas. Mongolai sargybiniai, nepaklausius jų gargaliuojančio nesupranto išėjimo, šaudavo į vagonus.

Prinešti vandens kibirus prie vagonų irgi nebuvo leidžiama. Tie patys mongolai, vykdydami įsakymą, spardė, mušė, šautuvų buožėmis ir badė durtuvais. Tokiose sąlygose, dar vagonams nepajudėjus iš vietos, nešios moterys priešlaikiniai gimdė, ligoniai ir palūžusios sveikatos žmonės mirė.

Šiokia tokia malonė buvo daroma negyviems: po ilgų prašymų ateidavo vyresnieji enkavedistai ir leisdavo iškrauti negyvi gimusių ir mirusių lavonus. Ir čia nevisuomet buvo leidžiama artimiesiems išlipti iš vagono ir juos palaidoti.

Prie žemės spaudžiantis siaubas pasiskleidė, kaip nuodingi debesys visoje Lietuvos žemėje. Pagrobtų artimieji būdė tylūs kaip stabai geležinkelio stotyse prie užkeiktų vagonų, praradusių jų šeimos narius ar artimuosius. Jaunesnieji išbėgo į miškus, ginklavosi arba tūnojo pasislėpę išplaukusiuose rugiuose. Tvartuose būdė nuo skausmo nepamelžtos karvės, žvengė arkliai ir žviogė kiaulės. Tik naktį ar paryčiais, gerai išizvalę, kaikurie išdriisdavo šmekštelti į savo namus paliuobti gyvulius.

Visas gyvenimas apmirė. Miestai atrodė kaip išdrąskytas skruzdėlynas. Žmonės nevaikščiojo priprastomis gatvėmis, nes vengė būti atpažintais. Kas spėjo ir turėjo kur pasitraukė į kaimus. Mažai kas miegojo savo butuose. Visi alsavo raudonojo košmaro garais.

Toje kraujo, panikos ir keršto pritvinkusioje nuotaikoje 1941 m. birželio 22 anksti rytą prasidėjo vokiečių - sovietų karas. Tauta jo bijojo. Bet daug kas laukė. Beveik niekas nedėjo į jį giedresnių vilčių, nors tuometinės komunistinės santvarkos sudarytose sąlygose netik paprastas žmogiškas gyvenimas nebuvo galimas, bet ir patsai asmens išlikimas tapo abejotinas.

Tuo paskutiniu laiku NKVD ir visų kitų rūšių policijos ginkluoti padaliniai skubėjo, kiek įmanydami, padaryti mums daugiau žalos.

1941 m. birželio paskutinė savaitė (6.22 - 6.30) buvo kruvina savai-

tė. Jos tekmėje bolševikų padaryti nusikaltimai parodė nukankintą dorinį ir politinį režimo veidą visoje šlykštybėje. Kaleidoskopiškai suminėsiu jų svarbesnius nusikaltimus.

1. Pravieniškių priverčiamojo darbastovyklėje buvo sušaudyti 450 kaliniai ir 27 civiliai tarnautojai. Sušaudymas savo technika primena nacinių žydų galabinimą. Pravieniškių žudynės tai lietuviška Liddice (Čekija).

2. Išžudė Kretingos, Raseinių, Telšių kalėjų kalinius. Telšių kalėjimo 76 kaliniai buvo nugabenti į Rainių miškelį. Žudymai šiose vietose buvo ypatingai kaninantys, sadistiški. At-rasta daug lavonų su su-laužytais šonkauliais, su-triuškintomis kaukuolėmis, išsuktomis rankomis, ištrauktais liežu-viais, pažabotų storu ark-liniu pančiu.

3. Panevėžyje buvo nužudyti 26 civiliai. Jų tarpe gydytojai -- Žem-gulys, Mačiulis, Gudonis ir viena gailėstingoji se-suo. Jie buvo paimti tie-siog nuo operacijos sta-lo. Rokiškyje 30 kalinių ir civilių, Zarasuose 22 kaliniai ir civiliai, Pet-rašiūnuose -- 28 ka-li-niai, Ukmergėje -- 7 ka-liniai, Papilėje 10 kalinių ir civilių.

4. Lenkeliškėse, Kur-gėnuose, A. Panemunė-je, Kaune-Vilampolėje ir kitose vietovėse nuž-dyta kiek mažesnis ka-li-nių ir civilių gyventojų skaičius jų tarpe 15 kuni-gų.

5. Červenėje 1941.6.28 netoli Minsko buvo iškul-kosvaidžių nušauti 600 kalinių, tarp kurių buvo 80 lietuvių. Tik keli stebuklingu būdu išliko gyvi ir grįžę į Lietuvą atpa-sakoję įvykdytą galabi-nimą.

6. Neįmanoma nusta-tyti tikslų skaičių lietu-vių politinių kalinių, ku-riuos nužudė komunistai per pirmutinius okupa-cijos metus. Žinoma tik tiek, kad buvo suimta apie 12000. Porai tūkstan-čių politinių kalinių pa-vyko išsiveržti iš kalėji-mų karui prasidėjus... Bet spėjama, kad apie 4-5000 lietuvių politinių kalinių čekistai bus lik-vidavę Lietuvoje.

Tai tokios išdavos Draugiškumo ir Savitar-pinės pagalbos sutar-ties, jėga primestos Lie-tuvai 1939 m. Tokiais veiksmais baigėsi pirma-sis komunistinio genoci-do laikotarpis Lietuvo-je. Tačiau, tai nebuvo mūsų istorinės nedalios pabaiga. Tai buvo tik trijų metų tarpveiks-mis Lietuvos žemės tra-gedijoje, kurią nevaidi-

na, bet išgyvena visa lie-tuvių tauta, visa jos sie-la ir visas jos kūnas.

Sovietų Rusija reoku-pavo Lietuvą 1944 m. spalio mėn. Nėra abejo-nių, kad Kruglovo -Sie-rovo 1941 m. planas iš-gabenti 700.000 lietuvių buvo gyvas, nes jis buvo pradėtas tuoj vykdyti.

1. 1944 m. lapkričio - gruodžio mėn. 37.000 lie-tuvių buvo nugalabinti ar deportuoti.

2. Kitos masinės de-portacijos įkandžiai se-kė viena kitą: 1945 m. VII- IX mėn., 1946. II mėn., 1947 VII-IX, 1948 V.

Anglų konsulas Harri-son veikale Lithuanian's Fight for Freedom tei-gia, kad 1945 m. buvo de-portuota 83.000 ir 1949 m. virš 100.000 žmonių. Lietuvoje rinkikų skai-čius buvo 1947 -- 1.510. 150, o 1948 m. tik 1.254. 965 arba 255.185 ma-žiau.

Masinės lietuvių de-portacijos baigėsi tik Sta-linui mirus.

Išgabentų lietuvių vie-tą atvyksta didžiarusiai. Sakoma, kad dalis jų gau-na pasus nužudytų ir de-portuotų lietuvių pavardėms. Priminsiu, kad 1940 m. rusų Lietuvoje buvo apie 3%, o dabar apie 18%. Tai nauja nu-tautinimo rūšis, kurią naudoja naujoviškas ko-munistinis kolonializ-mas. Rusiško kolonializ-mo girnos neatlaidžiai mala lietuvių ir kitų ma-žesniu tautinius viene-tus.

Taip vykdoma Lenino filosofija: "Tautybės yra malum necessarium" (būtina blogybė). Todėl iš-rovimas tautiškumo li-kučių yra būtinas drau-gystei tarp tautų sukur-ti ir internacionalizmui igyvendinti.... Todėl na-cionalinės teisės visų tautybių Sovietų Rusijos valdomų, suvedamos į vienintelę teisę -- teisę vesti komunistinę pro-pagandą tautinėse formo-se". Taip atrodo formu-lė: tautinė forma -- so-cialistinis turinys.

Carų Rusija buvo tau-tų kalėjimas. Komunisti-nė Rusija yra tautų kapi-nynas.

(Bus daugiau)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

WELDER
MECHANICS

and

Assemblers

for installation and mount-ing of truck bodies and re-lated equipment, complete medical and pension plan.

DEPENDABLE

MOUNTING SERVICE

22077 MOUND RD., WARREN, MICH.

(313) 536-7292

(48-53)

Kaip ilgai...

(Atkelta iš 1 psl.)

Kaip ilgai dar policinė valstybė ir jos santvarka, besiremianti smurtu, baime ir įbauginimais, priešinsis žmogaus igimties laisvės troškimams?

Šiandien mes siunčiame karštus prašymus Visagaliui Dievui, kad jis pažvelgtų į seniai kenčiančių pavergtųjų valstybių žmones ir ypač Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Mes meldžiame Dievo, kad jie atgautų laisvę, kuri jiems teisėtai priklauso. Mes meldžiamės, kad tos seniai kenčiančios šalys, valstybės ir tautos, po ilgų kančių vėl išvystų skaidrią prisikėlimo aušrą."

I pamaldas katedroje atsilankė keli tūkstančiai žmonių ir jų metu vargonais grojo muzikas Z. Nomeika iš Rochesterio. Apie pamaldas kardinolo pamokslą ir koncertą plačiai rašė Philadelphia amerikiečių didžioji spauda, o taip pat paminėjo ir visos keturios Philadelphia televizijos stotys.

Tai gražus pavyzdys, kaip nedidelė kolonijaga-lėjo surengti tokių įspūdingą birželio trėmimų minėjimą, surišant su dabar vykdomu ten religiniu persekiojimu.

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday
by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išleina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prehumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

MOKSLO METAI BE ATOSTOGŲ

Kiekvieną pavasarį mokslo metams pasibaigus, aptyla mokyklos ir mokiniai su mokytojais išeina atostogų, užsitarnautų per įtempto darbo metus. Prasidėjusi vasara atneša jiems daugiau poilsio ir pramogų, kad rudenio, naujai atsigaivinę, galėtų su nauja energija tęsti mokymąsi ir savarankiškam gyvenimui ruošimąsi ten, kur tie dalykai pavasarį buvo laikinai pertraukti. Tai visai natūralu ir labai paprasta visiems, kurie gyvena savame krašte ir savoje aplinkoje.

Kiek kitaip šis reikalas atrodo tiems, kuriems prieš jų valią teko iš savo gimtųjų kraštų išvykti, kurtis svetur bet ir iškūrus tautinė sąmonė ir žmogiška prigimtis neleidžia išsižadėti, to kas paveldėta iš ankstyvesniųjų kartų ir tuo pačiu išpareigota perduoti būsimoms kartoms. Tai savas tautinis charakteris, savi tautiniai papročiai, savasis tautinis galvojimas ir pagaliau savoji gimtoji kalba. Tuščia būtų kalbėti apie tai, kaip nelengva tokie dalykai išlaikyti išeivijoje, nors ir laisvame pasaulyje, kur visokerpė laisvė labai dažnai daug daugiau slopinančiai veikia negu persekiojimas ir prievarta, išsąukia natūraliai priešingus nusiteikimus.

Todėl ir su kiekviena vasarą lietuviškose mokyklose prasidedančiomis atostogomis lietuviškos ugdymo ir jos išlaikymo darbas atostogų nepažįsta ir iš tikrųjų jis negali nutrūkti. Samoningose šeimose jis tęsiasi ištisus metus ir visą laiką, nes šeimos ir motinos įtakos tautiniam jauniosios kartos auklėjimui niekas ligi šiolei neatstojo ir atstoti negali. Į pagalbą šeimai ateina sava lietuviška mokykla, deja, vis dar negalinti didžiuliais nebebudama vargo mokykla. Jai padeda ir savosios jaunimo organizacijos su nuolatinėmis sueigomis, išvykomis ar vasaros stovyklomis. Tačiau visos šios priemonės tėra tik pagalbinės ir jų vaidmuo didele dalimi pareina nuo to, kiek mes patys joms pridodame reikšmės, kiek mes patys jas stipriname, kiek mes patys savo jaunuosius skatiname šiomis priemonėmis naudotis.

Praėjusiais, oficialiai pasivadintuose laisvės kovos metais sutelktinėmis pastangomis stengėmės, kad jie pasiektais laimėjimais pateiktų jų specialią paskirtį. Nemaža buvo pasiekta tačiau likimo ironijai buvo labai daug progų įsitikinti, jog jais mūsų tarpusavio trintis, jeigu jos nedrįsime kovos vardu pavadinti, buvo pasiekusi tokių nepageidaujamų lygių, kaip dar niekada iki tolei. Gaila, labai gaila, bet taip neišvengiamai ar bent nevengiamai darėsi.

Šiais lietuviškose šeimose ir auklėjimo metais, kaip juos bandomė vadinti, naujais, išsiskiriančiais ir imponuojančiais laimėjimais irgi per daug negalime pasidžiaugti, nors jau baigiamė juos įpusėti. Priešingai, išskyla vis daugiau ir daugiau skaudulių, kuriais turėtume jau rimtai susirūpinti. Tik pastebėjime vis daugėjančių mišriųjų šeimų sudarinėjimą, bene dažnesnį negu ligi šiolei. Prisiminkime ir vis tuštėjančias lietuviškų mokyklų klases, privedant prie to, jog tokie lietuviškos gaivinimo židiniai, kaip Kennebunkporte veikusi lietuvių pranciškonų Šv. Antano gimnazija dėl mokinio stokos turi užsidaryti. O Putnamo seselių išlaikytas bendrabutis, kur lietuviškoms buvo sąlygos pomokyklinėmis valandomis mokyti lietuviškos programos, be pasilieka veikti tik mokyklas baigiančioms...

Šitokie dalykai versta verčia susirūpinti ir pagalvoti, kas darosi su mumis kada pamirštame savo pirmaeilius uždavinius ir pradėdami didvyrių žemės ainius kovingai vaidinti ten, kur neturime mažiausio pašaukimo, užmiršdami savo pačių veikus auklėti ir mokyti taip, kaip padarė lietuvių tėvai būdavo įpratę auklėti ir mokyti savus, tuo pačiu ir mus pačius. (d)

UŽDAROMA
ŠV. ANTANO
GIMNAZIJA

UŽDAROMA

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

Lietuvių pranciškonų vadovybė birželio 11-13 dd. specialiaime suvažiavime Kennebunkporte, Maine svarstė šv. Antano gimnazijos klausimą. Iš visų pusių apžvelgus padėtį, skelbiamas šis pranešimas:

Šv. Antano gimnazija įsteigta lietuvių tėvų vaikams, su plačia ir oficialia liuanistine programa per 13 metų laikėsi eksperimentinėje padė-

Los Angeles liuanistinės mokyklos choras, vadovaujamas O. Gustienės, išpildęs meninę programą, mokyklai minint 20 metų sukaktį.

ty. Jos steigėjai bei išlaikytojai vis tikėjosi, kad ši vienintelė lietuvių gimnazija Amerikoje išsivystys ir stengėsi ją ugdyti, net imdami iš bankų žymias paskolas. Gimnazijos raidoje netrūko viltingų prošvaisčių, kurios dar labiau skatino investuoti.

Šv. Antano gimnazija nuolat buvo gerinama ir garsinama visoj lietuvių spaudoj ir radijo programose. Pranciškonų atstovas lankė lietuvių mokyklas Amerikoje ir Kanadoje, ieškodamas mokinių; didmiesčiuose ruošta gimnazijos kultūriniai renginiai; kasmet siunčtinėta lietuvių šeimoms apie 20.000 laiškų su kvietimais pasinaudoti šia mokykla. Pagaliau atlyginimas už mokinio išlaikymą visą laiką buvo labai žemas, kad visi išgalėtų mokėti, būtent pradžioje imta tik 300 dol., vėliau 600 ir šiemet 750 dol. už pilną mokinio išlaikymą per metus.

Vienok tai nepaveikė lietuvių tėvų. Prieš trejus metus pagausėję mokiniai ėmė mažėti kaip tik tuo laiku, kai aukščiausiais buvo išskirti šv. Antano gimnazijos pedagoginė, liuanistinė ir sportinė programa. Mokiniai mažėjant, finansiniai sunkumai augo. Vilties dar teikė Šeimos bei Švietimo Metai, kurių proga buvo atsikreipta į šeimas visoj lietuvių spaudoj ir iki šiol laukta teigiamo atbalsio. Tačiau ateinančioms mokslo metams užsiregistravo tik 11 naujų mokinių. Iš viso jų šį rudenį būtų 65. Tad gimnazijos metinis deficitas siektų 40.000 dol.

Padėčiai blogėjant, lietuvių pranciškonų vadovybė savo suvažiavime priėjo prie išvados, kad tolimesnis eksperimentavimas visiška nebėra įmanomas finansiskai, ir šv. Antano gimnazija nebeveiks nuo šių metų rudens. Joje dirbę vienuoliai mokytojai pereis į kitas lietuviškos veiklos sritis, ypač Kultūros židinio kūrimą New Yorke, o pastatas liks lietuvių visuomenės, labiausiai jaunimo reikalingas.

Pranciškonų vadovybė labai nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie šv. Antano gimnaziją vertino, palaikė ir į ją siuntė vaikus.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM., Pranciškonų provincionas.

Los Angeles liuanistinės mokyklos sukaktis

Los Angeles šv. Kazimiero liuanistinė šešt. mokykla mokslo metus užbaigė ir 20-ties metų sukaktį iškilmingai atžymėjo birželio 8 d. šv. Kazimiero parapijos salėje.

Kun. R. Karponiui sukalbėjus maldą, įvyko tėvų komiteto paruoštos vaišės, kuriose dalyvavo mokytojai, svečiai, mokyklos vaikai ir jų tėveliai. Oficialioji dalis pradėta Lietuvos himnu. Mokyklos vedėjas I. Medziukas trumpai apžvelgė 20-ties metų mokyklos darbo sąlygas. Po to, klasių auklėtojai įteikė savo mokiniams mokslo pažangumo knygeles, o baigusiems šios mokyklos kursą: Vaidilutei Butkytei, Audrai O. Griniūtei ir Kęstučiui Reivydai buvo įteikti mokyklos baigimo diplomai. Tada mokyk-

los vedėjas I. Medziukas perskaitė LB švietimo Tarybos atsiųstą sveikinimą ir pakvietė Lietuvos generalinį konsulą dr. Julij J. Bielskį įteikti mokytojams išdėbusiems ilgesnį laiką lietuviškoje mokykloje už Lietuvos ribų LB išduotus padėkos diplomus; juos gavo O. Razutienė (išdėbusi 20 metų), A. Balsienė (15), I. Me-

Lietuvos gen. konsulas dr. Julius J. Bielskis įteikia padėkos diplomą Los Angeles lit. mokyklos vedėjui Ignui Medziukui, išdėbusiam šioje mokykloje 11 metų.

L. Kanto nuotrauka

ŠIS BEI TAS

• Beverly Shores miestelio parkas pavadintas Lituanica vardu. Štai, kur tikrai rimtas, ilgesniam laikui išliekantis ir spindintis lietuviškas žingsnis Amerikos žemėje. Pagarbos verti tą žygdį tautiečiai. Be to, visos kitos mūsų naudingos turėtų imti pavyzdį. Jeigu anie ten, toks negausus būrelis, galėjo savo lietuviško buvimo faktą vietovėje ryškiai būdu įženklini, tai kodėl panašiai ką nors nepadaro didesnės kolonijos savo miestuose? Gatvė ar parką įvardinti lietuviškai -- labai konkretus savo tautos pagerbimas svetimoje žemėje. Svetimiems save paskelbiame, o ir savam jaunimui akivaizdžiai parodome, kad ir lietuvių pėda nė vėjo smiltim užpustoma!

• Mūsų akademikai mokslininkai ruošia rudenio saskrydį Chicagoje. Labai sveikintinas sumanymas. Ir laukiama naujų gairių mūsų visuomenės elito nuotalkoms bei darbams. Gi toje sueigoje ne paskutiniu klausimu gildintinas šis: kodėl mokytesni ir aukščiausiai prasisiekę gyvenimo pakopose tautiečiai yra linkę spartesniam nutautilui ir įsiliejimui į svetimųjų mases? Kodėl daug mokslų įsisiurbęs protas mažiau brangina ryšius su savo tautiečiais ir mielau sotinasi internacionaliniais kultūros lobiais?

• Švietimo ir šeimos metus įpusėjus apsidairyti, kur esame stiprūs, o kur tebelaukia taisytinai plyšiai. Mokyklėlės, regis, šaukiai veikia (dabar mokslo baigtuvės spaudoje gražiai aprašomos), mokytojai dar nepailsta, vadovėlių irgi netrūksta (tik dar vis tobuliname), net pasirodo vietiniai laikraščiai. Surengiamos spindingos šventės, pasisekima pelno vasaros stovyklos. Nesilpnėja dar jaunimo organizacijos. Švietimo vadovai reikiška optimizmu ir geru viltis ateičiai. Tikrai vienas, rodos, dalykas, lyg įkyrus uodas, dažnai suerzina visą fasadinį džiaugsmą: kodėl mūsų jaunimas neno ri kalbėtis lietuviškai?

• Netrukus mokytojai vėl susibėgs Dainavon švietimo klausimų svarstyti. Gal pirmiausiai dalyku ir įrašytina ši mįslė: permenkas jaunimo savos kalbos žodžingumas, neįgudimas lietuviškai pokalbiui, persilpnė tautinė savigarbą ir kt. Kai kas tvirtina, kad jaunimas ne gana pratinamas į savą knygą bei spaudą, mokykla ne gana traukia į liet. skaitybą. Gal tai yra tiesa?

• Dirvos nr. 35 šviet. Tar. atstovo J. Kavaliūno ilgokame pasakyme švietimo reikalais (net 6 skilčių) smulkiai išanalizuota daug veiksmų (šeima, stovykla, plokštelės, skaidrės ir kt.), deja, apie skaitybą tik pačiame gale tarp kitko pridurtas visai blankus sakiny: "Labai aktualus yra skaitinių vaikams ir jaunimui reikalas". Ir nieko daugiau -- nei kas toje srityje daroma ar numatoma, nei ko iš šeimų laukiama. O gal šis plyšys -- menka skaityba -- ir yra priežastis mūsų jaunųjų prieauglio sunkoko įsivirškinimo savon kalbon? Jau vien Eglutės (vienintelio vaikų laikraščio) persiauras tiražas rodo, kad skaitytinį reikalui dar permažas dėmesys teikiamas. Gi vyresnius moksleivius būtina įpratinti į nuolatinį liet. knygų skaitymą. Kaip tai įgyvendinti?

SKIRPSTAS

GRAŽIŲ PRISIMINIMŲ TAKAIS I UNION PIER

Jurgis Janušaitis

Jau įpusėjo birželis, bet atostogautojai dar tebetūno Chicagoje. O juk būtų pats laikas Michigano ežero pakrantėmis pažygiuoti smėlio baltomis juostomis, kuriose praėjusią vasarą buvo įminta tiek daug pėdų ir pasiliko tiek daug gražių prisiminimų. Vasara ... koks saldus sapnas.

Ir vingiuotais keliais pro Gary Indianos pramonės centrą, pro tvankų orą, prasimušame į miškingus kelius ir pro New Buffalo mažytį miestelį, kuriame gyvena ir keletas lietuvių pensininkų šeimų, nuskubame į didžiąją lietuvių mėgiamą, vasarvietę, kai kieno Palanga vadinamą Union Pier.

Skubėdami senais takais metame žvilgsnį į

Saulutė leidžias vakarop, dar taip miela pasportuoti "Gintaro" vasarvietės papludimyje, Union Pier.

A. Grigaičio nuotrauka

naujutėlę iškabą "Gintaras". Ji lyg kviečiančiai kalba: sustokite pa-

viesėti, sveteliai.

Ir nejučioms iš lėto slenkame žvyruotu takeliu ir stabtelėjame po šimtamečiais ažuolais. Nuo ežero šidreną vėjelis, iš tolumos atskuba maloni bangų daina, smarkesni dūžiai trinkelėja į gerokai paplūtantį krantinę ir kalnai vandens, lyg rūpesčius pagriebę, skuba atgal į melsvo ežero gilumas.

-- Būkite pasveikinti, mieli svečiai. Malonu jus čia matyti -- išskęstu glėbiu pasitinka malonaus veido, toks visada mielas "Gintaro" vasarvieės šeimininkas Algis Karaitis. Jo įkandinė atskuba ir simpatingoji žmonelė Viktorija, kuri vasaromis rūpinasi svetelių gerbūviu.

Nerangiai vamtelėja Sargis, lyg atpažinęs senuosius keletą metų čia vasarojusius gyventojus.

Beregint su šeimnininkais užsimezga šiltas pokalbis apie ateinančios vasaros džiaugsmus, apie šaltą pavasarį. Kieme klega studentiško jaunimo, amerikoniško, būriai. Čia jie kas pavasarį praleidžia savas atostogas.

"Gintaro" sodyboje lyg viskas pagražėję; žalia, lyg ir didingieji medžiai smarkiau ošia.

-- Va, tuos du "katėdžius" nupirkome iš kaimyno. Tas krantinėje tiems, kurie mėgsta labai ramų gyvenimą, o tas čia, arčiau vartų, tiems kurie mėgsta ilgai vakaroti ir vėlumomis grįžti į namus, -- juokaudamas rodo naują pirkinį Algis, praplėtęs savo ir taip jau erdvią vasarvietę.

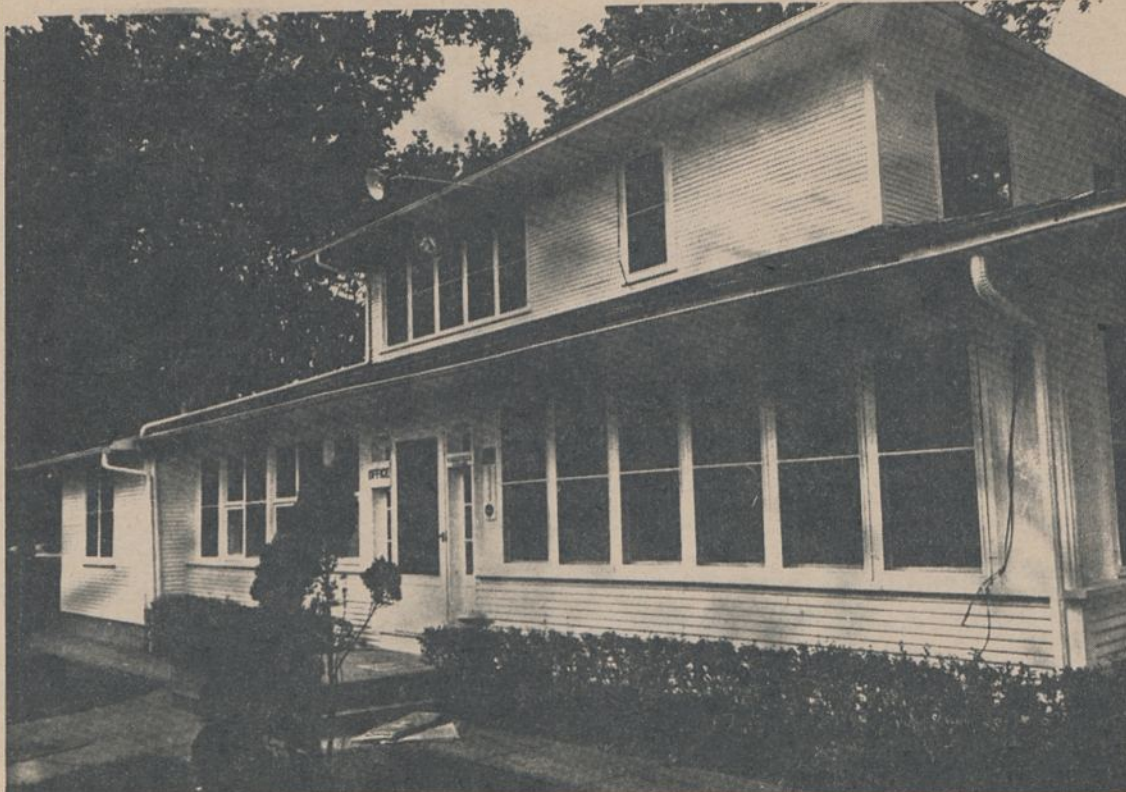
-- Tai baigi užkariauti šios žemės plotus. Dar žingsnis ir visa tarp elgynėlio tako eilė namų priklausys tau, Algi. Tada tai tikras dvaras, gerėdamiesi šio žmogaus pastangomis, drąsiname jį.

-- Matote, šią žiemą ir pavasarį šėlomis ežeras taip išgraužė pakrantę, kad net prie žolių priartėjo atskubančios bangos. Sako, vanduo kyla ežere. Šiais metais nei žuvytės ant kranto. Bet laikas keičia ir ežero pakrantės veidą. Iki atvažiuosite vasaroti, paplūdimys bus nusidriekęs štai iki anos atskubančios bangos, -- aiškina Algis ateties padarinius.

Brendame pakraščiu, šaltokas vanduo gaivina pavargusias kojas ir akimis griebiamės plačiuosius pakrančių ir ežero plocius, kur tiek daug grožio ir kur dabar dar tokia ramuma.

Kieme tik malūnėlis cypdamas rodo vėjo kryptį. Voverytė ties ta didžiąja pušimi, kur laikomos Šv. Mišios, liuktelėjo ant rąstinio namo stogo ir kojytėmis susiėmus linkčiojo judrią galvutę, lyg ano pakilėjimo metu, kai nuo kalno į ežero platybes sklidu Pulkim ant kelių giesmės garsai.

Minutėlei iškylame į Union Pier gatvės. Vi-

Kai siaučia audros, ar ateina ramūs vakarai, čia susirenkame skaityti lietuviškos spaudos, maloniems pokalbiams, kuriuos lydi gera nuotaika ir juokas. Tai "Gintaro" vasarvietės, Union Pier didysis namas.

A. Grigaičio nuotrauka

sur darbymetis. Vilų savininkai darbštūs, ruošiasi sutikti svečius. Dažnai namukus, gražina aplinką, piauna žoles. Ir naujų gyventojų sutinkame. Naumiestiškis Kazys Mereckis su Vikšraičiu įsigijo vilas. Ir "Ventoje" naujas veidas -- savininkas Karosas, nors mielas žemaitukas Odinas pasilieka šalia su savuoju žaliuoju namu pastoviam gyvenimui.

Na, apie kitus dar bus proga pakalbėti, kai sugrįš šiltoji vasara ir arčiau susipažinsime. O dabar vėl "Gintaro" medžių pavėsyje šnekučiuojamės su šeimnininkais.

"Gintaro" vasarvietėje rąstinio namo detalė. Čia ramu gyventi sulaukus mieliosios vasaros.

A. Grigaičio nuotrauka

-- Laukiame ir laužų, dainų dainužių, o gal, Jurgi, ir "Ešerio Uodegą" ištempsi šiais metais. Būtų smagu. Ką tik pravažiavo malonus vyras, žurnalistas Vladas Būtenas, su Tėvu J. Kubiliu, S.J., apie mūsų vietoves daug kartų šiltai prabilęs spaudoje. Mat jie keliauja paežeriais. Puikūs žmonės, o Tėvas Kubilius visur ir visada gyvą mintinęsioja apie Jaunimo Centro statybą. Sako, ir miegoti jam ši mintis neduodanti. O Jaunimo Centro praplėtimas išspręs daug problemų ir turėsime tikrai savus, mielus, lietuviškus namus, kur tiek daug prieglaudos ir šilumos randa mūsų jaunimas, organizacijos, parengimai ir visas lietuviškas gyvenimas. Remsime, remsime statybą. Prisimename tuos mielus praėjusius ir daugelio vasarų vakarus, kai degė laužai, skambėjo juokas ir dainos ir kai lydėjo gera visus vasarotojus nuotaika. Sugrįžkite pavasaroti -- kalbėjo šeimnininkai A. V. Karaičiai.

-- Kas gi atvyks vasaroti iš laimingųjų. Menų, kai paskyrėte vienos savaitės atostogas "Dirvos" skaitytojui praėjusią vasarą. Kas tas laimingasis? -- išterpiu su klausimėliu.

-- Tiesa, džiaugiamės laiminguoju vasarotoju ir "Dirvos" skaitytoju. Laimingasis buvo viena ponija berods iš New Yorko, tačiau ji savo laimę perleido chicagietei generolo Musteikio žmonai, poniai Gr. Musteikienėi ir jos laukiame atvykstant šią vasarą. Manau turėsite progos su ja susitikti -- besišypsodamas aiškino A. Karaitis, tas vyras, kuris paremia mūsų kultūrinį gyvenimą, spaudą, savąją auką ir kurio vasarvietėje sklaidome visų lietuviškųjų laikraščių puslapius.

Saulutė smigo vakarop. Pro medžių viršū-

nes sielino šešėlis, ežere vėl pasirodė aukso saulės takas. Ir tai buvo ženklas kilti namučių link. Netrukus sugrįšime mielam poilsiui į Union Pier.

CHICAGO

VASAROS BALIUS

ALT S-gos Chicagos skyrius liepos 26 d., šeštadienį, rengia — tradicinį vasaros balių — išvažiavimą gražioje Jonyno salėje, Veden Rd., Chesterton, Indiana.

Baliaus pradžia: kokteiliai 6 v. v. Vakariėnė — 8 v. vakare. Šokiams gros geras orkestras.

Skyriaus valdyba kviečia narius, bičiulius ir plačiąją visuomenę liepos 26 d., šeštadienį atsilankyti į šį rengiamą balių.

Baliaus ir kitais reikalais prašom kreiptis į Eleną Matutienę, 2022 W. 51 St., Chicago, Ill. 60609. Telef. PR 8-4236.

SIBIRO TREMTINĖS UŽRAŠAI...

Stefanija Rūkienė, VERGIJOS KRYŽKELIUOSE. Viršelio aplankas Algio Mulio. Ilustracijos tekste Vidos Stankuvienės. Knyga 444 puslapių, kainą 5 dol.

Stefanija Rūkienė šiuos savo užrašus skiria Sibire žuvusiems ir mirusiems lietuviams. Tai antkapis jų nežinomiems ar jau baigiantiems nykti kapams...

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:
..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose"
(paprastais viršeliais su aplanku), kainą 5 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH

\$10,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

INSURED

4 3/4%

per annum

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid

as of:
Mar. 31 — June 30
Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH

\$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

M A L E

WANTED AT ONCE

EXPERIENCED

**CIM X
TAPE MILL
MILL
UNIVERSAL
GRINDER
TURRET LATHE
TRACER LATHE**

54 HOUR WEEK
NIGHT PREMIUM PLUS
LIBERAL FRINGE BENEFITS

Parker-Majestic, Inc.

147 JOS. CAMPAU (at River)
DETROIT, MICH.

(50-59)

FORGE SHOP
HELP WANTED

Machine burner, Butt welder operator,
Utility workers. Apply in person.
ADVANCED COMPOSITE
& FORGING CO.
22600 Nagel Ave., Warren, Mich.
(50-59)

NEW YORKO LITUANISTINĖS MOKYKLOS UŽBAIGTUVĖSĖ

"Jūsų tėveliai labai, labai mylėjo savo kraštą, tikimės kad ir jūs jį taip mylėsite..."

Tais žodžiais baigė savo kalbą Maironio lituanistinės mokyklos vedėjas Alfonsas Samušis i baigusius šiemet šią mokyklą jaunuolius ir jaunuoles, įteikiant jiems išskilmėse atestatus.

Išskilmės įvyko birželio 7 d. Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje, pilnutėliai prigūžėjusioje mokinių, jų tėvų, buvusių ir dabartinių mokytojų ir svečių. Tai buvo gražus, jaunų ir vyresniųjų bendras džiaugsmas: baiguosiemis -- kad jie pasiekė tikslą, mokytojams ir tėvams -- kad jų dar-

bas ir pastangos nenuėjo veltui, visuomenei -- kad ir vėl naujų jėgų žiupsnys įliejamas į bendruomenę, galbūt būsimų darbais ir plunksna kovotojų dėl jų tėvų krašto, kurį jie taip labai, labai mylėjo ir myli. Tuo pasidžiaugė savo kalbose i išleidžiamuosius Generalinis Konsulas A. Simutis, mokyklų inspektorius A. Masionis ir L. B. atstovas Reventas. Šis pastarasis kvietė tą pribrędintą jaunuomenę išrašyti i L. Bendruomenę, kad nenutrūktų su ja ryšiai.

Mokyklą baigė šiais 1968-69 mokslo metais viso 10 mokinių: Ligija Birutytė, Rūta Gerulaitytė, Romas Katinas, Giedrė Kregždytė, Vytautas Navickas, Algis Ošlapas, Vytiš Snieska, Audrė Staknytė, Edvardas Uselis ir Šarūnas Zikaras.

Padėkų padėkos keitėsi: išleidžiamųjų vardu atstovė dėkojo mokytojams, mokytojų vardu A. Samušis nuoširdžiais žodžiais tėvams ir tėvų komitetui už jų neįkainojamą didelę pagalbą, tėvų komiteto vardu R. Gudaitienė dėkojo mokytojams už jų kantrų ir pasiaukojantį darbą ir mokinių globą. Be vieno ir kitų pagalbų nebūtų įmanomas darbas.

Ši lituanistikos mokykla veikia jau 20 metų. To jubiliejaus proga mokyk-

lų inspektorius A. Masionis įteikė visiems iki šiol buvusiems ir tebedstantiems joje mokytojams garbės atestatus su atžymėjimu kiekviena, kiek metų dėstė. Ilgiausiai šioje mokykloje yra dirbę kun. J. Pakalniškis ir J. Matulaitienė -- po 19 metų; kiti 10, 6 3 metus ir t.t.

Šiais mokslo metais dėstė šie mokytojai: mokyklos vedėjas Alfonsas Samušis, kun. J. Pakalniškis, E. Ruzgienė, kun. A. Račkauskas, O. Balčiūnienė, J. Matulaitienė, kun. V. Budreckas, K. Šventorienė, J. Gintautas, J. Kregždienė, E. Ošlapienė, R. Ruzgaitė, E. Urbelienė (vaikų daržel.), A. Kregždytė asistentė vaikų daržely. Vaikų darželiui taip pat pagelbėjo stu-

dentės: J. Balsytė, R. Čepulytė, R. Navickaitė ir J. Strazdytė.

Tėvų komitetą sudaro: pirm. R. Gudaitienė, vicepirm. inž. A. Bobelis, sekr. M. Šulaitienė, išd. V. Kulpa, ir narė Ir. Dičpinigaitienė.

Meninę išskilmių dalį atliko patys mokiniai: skambino pianu, kanklėmis, sakė eilėraščius, grojo akordeonu, paoko porą tautinio šokių. O linksmojoj daly prie gerų orkestro garsų šoko jaunučiai ir suaugę.

Mokyklų inspektorius A. Masionis turėjo ir savo -- gimtadienio jubiliejų. Ta proga šios mokyklos mokytojų vardu A. Samušis įteikė sveikinių dovaną, naujai išleistą knygą "Lithuania 700 years".

A. Koncė

Society National Banko Memphis-Fulton įstaiga, palengvinti klijentams atlikti bankines operacijas, baigia įrengti automobilistams kasą, prie kurios klijentai galės keisti čekius ar daryti mokėjimus neišlipę iš automobilio.

MALE & FEMALE (Cleaning)

CLEANING
PREFER MARRIED COUPLE
to maintain leading Eastside restaurant, 6 nights. \$2.50 per hr. of higher to start depending on ability. Meals. Vacation, health & welfare available. Must have own transportation. Please call Mr. Gerhart -- 831-5211.
(50-51)

M A L E

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

OR
1ST CLASS SKILLED
DIE MAKERS
DIE REPAIRS

Must be able to set up. Work from Blue Prints & Close Tolerance. Steady work. Overtime. 1st and 2nd shifts.
THE DICKEY GRABLER CO.
10302 Madison Ave.,
Cleveland, Ohio
(48-54)

Skaityk ir platink DIRVĄ

Gera proga šiuo metu yra sutaupyti ant Jūsų mokamų namų (Homeowners) bei automobilių premijų. Dėl informacijų skambinkite V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PARDUODAMI NAMAI

NAUJAS

3 miegamais ranch su 1½ vonių, didelės vieškambaris, reikmenims kambarys, virtuvė su daug vietos valgymui, laiptai i sandėli viršuje..\$17,000.

NAUJAS

3 miegamais su 1½ vonių, su krosnim ir šiukšlėms deginti įrengimu, pilnas rūšys, kietmedžio grindys. \$19,900.

NAUJAS

3 miegamais, su krosnim, pilnas rūšys, laiptai i sandėlį; arti bažnyčių ir mokyklų. Du priediniai sklypai prie namo. \$21,200.

VINE REALTY INC.

35165 Vine St. WH 2-4440
Eastlake, Ohio
(48-51)

PARDUODAMAS NAMAS

1076 E. 72 St., dviejų aukštų, 8 kambarių, tinka 2 šeimoms. Pilnas rūšys, Skalbuvos ir džiovinimas kartu su namu, Aluminium dengta iš lauko. Daug vietos pasidėjimams. Su visais patogumais. Gera įrengtas kiemas. Skambinti vakarais po 5 val. Telef. 361-4019.
(50-53)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

OPPORTUNITY

ARE YOU REALLY USING YOUR SKILLS?
YOU COULD BE

VTL/TURRET/ENGINE LATHE OPERATORS

Class A with Tracing Equipment Experience Preferred.
Other Classifications Available.

MILLING MACHINE OPERATORS

Class A for a variety of Boring, Facing and use of
Dividing Head. Oher Classifications Available.

PRECISION INSPECTORS

Excellent wages, company paid benefits, shift differential incentive/bonus plan, 9 paid holidays, liberal vacations, regular merit reviews, good job security.

Apply 8 A.M.-5 P.M. Personnel Office

Machine Products—A New Haven Trap Rock Co.,
Division Ashland Oil & Refining Company
2155 State Street, Hamden, Conn. 06517

An Equal Opportunity Employer

TIME STUDY & METHODS MAN

An excellent opportunity for a man with a technical background and a minimum of 1-2 years time study and methods experience.

This position will report to the supervisor time study and methods and the individual will be responsible for processing steps and providing proper sequence of operations and the use of standard data.

We offer a salary commensurate with experience.
An outstanding company paid benefit program.

Apply Monday-Friday, 8a.m.-5 p.m. or if you prefer, mail us your resume of experience and salary requirements to —

AMF CUNO DIVISION

American Machine & Foundry Co.
80 SOUTH VINE ST.
MERIDEN, CONN.

An Equal Opportunity Employer

THE BENDIX CORP. AEROSPACE SYSTEMS DIVISION

Has Immediate Openings in Ann Arbor, Mich. for

Journeyman Toolmakers

Minimum of 3 years experience including some aerospace/development work.

MACHINISTS

Minimum of 2-8 years experience on mills, lathes, drill presses or surface grinders. Must be able to hold close tolerances and read blueprints.

We offer a comprehensive benefits plan including:

PAID MEDICAL INSURANCE

TO PAID HOLIDAYS

RETIREMENT PLAN AND PAID VACATION.

For a personal interview call

313-665-7766 ext. 481

An equal opportunity employer

(48-50)

IMMEDIATE OPENINGS FOR

MILLING MACHINE OPERATORS
O.D. GRINDER
CUTTER GRINDERS
SCREW MACHINE OPERATORS
TIP GRINDERS
BRAISERS

Apply in person. Excellent fringe benefits.

ECLIPSE COUNTERBORE
Div. Illinois Tool Work, Inc.
1600 BONNER, FERNDALE, MICH.
An Equal Opportunity Employer
(48-50)

BLACK SMITH
FOR SHARPENING CONTRACTORS
TOOLS IMMEDIATE OPENING.
Malden Contractor
Equipment Corp.
12 NEWLAND ST., MALDEN, MASS.
617 — 322-6138
(50-54)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

OR

1ST CLASS SKILLED SCREW MACHINE OPERATORS

STARTING RATE \$4.22 PER HOUR

Excellent opportunity exists on second shift for men qualified to set-up and operate Acme and Greenlee screw machines and Acme chuckers. These are permanent positions offering top wages and working conditions. Our fringe benefit program which includes pensions, SUB, life and hospitalization insurance, liberal vacation allowance and paid holidays ranks with the best in the area.

WRITE OR CALL
Personnel Department

AEROQUIP CORPORATION

300 S. East Avenue
Jackson, Michigan 49203
Phone (517) 783-2585

An Equal Opportunity Employer

(50-51)

ELECTRICIANS

1st Class

Require Journeyman's License

Interviews Mon. thru Thurs., 8:30 to 11 A.M.

ARMSTRONG CORK COMPANY

HANCOCK ST.

BRAINTREE, MASS.

An Equal Opportunity Employer

(50-52)

UŽ TRIJŲ BROLIŲ IR TĖVYNES LAISVĘ

Prieš kiek laiko trys Lietuvos kunigai: Petras Dumbliauskas, Pranas Tamulevičius ir Juozas Zdebskis įteikė memorandumą Lietuvos okupantui, prašydami kiek daugiau laisvės vienintėlei Lietuvos kunigų seminarijai. Už tokį aktą, kuris išplaukia iš žmogiskosios teisės, garantuotos Visuotinėje Žmogaus Teisių Deklaracijoje, šie trys Lietuvos sūnūs ir Kristaus broliai buvo nubauti. Du priversti dirbti pramonėje, trečiam keliama byla už tariamą okupanto vyriausybės "niekinimą". Visiems trims atimta teisė eiti kunigo pareigas.

Sis tragiškas epizodas pakartotinai primena mums Tėvynės vergiją ir lietuvių kančią. Jis pakartotinai primena mums laisviesiems, jog komunizmas ir toliau veda lietuvių tautą į išnykimą ir mirtį. Jis lygiai primena mums mūsų atsakomybę už pavergtuosius ir kenčiančiuosius.

Tėvynės ir brolių kančia mus stato prieš likiminį klausimą. Ar mūsų meilė jiems yra Kristaus meilės atšvaita ar

tik tuščias žodis? Ar mūsų meilė kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai yra tik liūdnas atodūsis, be veiksmo, be darbo, be šauksmo, be aukos. Mūsų broliai pavergtoji Tėvynėje kasdien duoda atsakymą savo kančiai ir krauju: broliai vyskupai, broliai kunigai, broliai seserys jaunuolės, Brolis Kristus, kuris iš naujo eina i Golgotą Lietuvos keliais. Ką atsakysim mes; koks bus mūsų atsakymas?

Žygio už Tikėjimo Laisvę Komitetas neseniai pasiuntė Pro Memoriją Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui U Thant, šį skaudų įvykį iškeldamas, primindamas nesibaigiantį Lietuvos žmonių išnaudojimą, prašydamas Jungtinių Tautų įsikišimo ir pagalbos.

Tačiau ši trims mūsų broliams, jų parapijoms, jų tikintiesiems padaryta skriauda paliečia kiekvieną lietuvi. Broliškumo ir žmoniškumo vardan ji turėtų paraginti kiekvieną netylėti, bet panaudoti laisvą, žodį ir visas galimas priemones; ne tik kad ji būtų tuoj pat atitaisyta, bet kad būtų pasmerkti ir sulaukyti visi komunizmo gėdingi darbai.

Nė vienas nenuvertinkim savęs. Maži lietaus lašeliai, per ilgesnį laiką, dulkėmis pavėrčia didžiausias uolas.

J. IR V. KOKLIAI- ATOSTOGAUJA CLEVELANDE

Inž. Vitas ir Jūratė Kokliai, gyv. Riverside, Calif. šiuo metu atostogauja ir su vaikučiais porą savaitių vieši Clevelande, apsistoję pas savo tėvų-uošvius K. ir Al. Laikūnus. Vitas jau penkeri metai dirba Rohr Co. įmonėje, kuri atliko nemažą planavimo bei konstrukcijos darbų didžiausiam 400 vietų keleiviniam lėktuvui Boeing 747. Kitas didysis Rohr Co. darbas, kuriame Vitui teks pasireikšti, bus netolimoje ateityje numatytas San Francisco mieste įrengti vienabėgio geležinkelio tinklas.

Paviešėje porą savaitių Clevelande, J. ir V. Kokliai, grįždami namo, ketina keletai dienų sustoti Chicagoje ir tenai aplankyti kitus tėvus-uošvius — A. ir A. Koklius, kurie iki šiolie savo anūkų iš Riverside, Cal. dar nėra matę.

"RALPH PERK DIENA"

Apskrities auditoriui Ralph J. Perk pirmutiniam bus įteikta VIRIBUS UNITIS atžymėjimas nuo Amerikos Tautybių Sąjūdžio Clevelande, įvertinant Perko pasitangą, kaip sąjūdžio išteigėją ir pirmininką.

Įteikimas bus atliktas "Ralph Perk Day" išvykoje, sekmadienį, birželio 29 d., German Central Farm, 7863 York Road, kurią rengia Amerikos Tautybių sąjūdis.

Perk pagerbiamas už pastangas suartinti bendram veikimui įvairias tautybių grupes Clevelande ir už jo nuopelnus kaip Apskrities Auditoriaus ir visuomenės vado.

Amerikos Tautybių Sąjūdis savo veikla apima dvidešimt dvi skirtingas tautybes.

Nick Bucur, rumunas advokatas ir visuomenės veikėjas, yra tos dienos programos vedėjas. Inž. Raimundas Kudukis, lietuvis U.S. Senatoriaus William Saxbe specialus asistentas, yra to Sąjūdžio generalinis sekretorius.

Durys į German Central Farm bus atdaros 12 val. dienos. Tarp 2 ir 4 val. po pietų bus įdomus Donau-Schwaben dūdų orkestro koncertas. Nuo 4 iki 6 vakaro įvairios tau-

Susipažinkit su Clevelando apylinkėmis iš 1880.

TOUR 3. SCHOENBRUNN KAIMAS

Pirmutinė Ohio ateivių sodyba. Rąstų namai. Indėnų replikos. Puiki vieta piknikui ir pasivaikščiojimui praeityje. Autobusai vyks iš Public Square šeštadienį, liepos 12-tą, 9 val. Paskutinis grįš iš Schoenbrunn 5 val. Pasiuks Public Square 7 v. Suaugusiems \$4.50. Vaikams žemiau 13, \$3.00.

TOUR 4. MADISON SENOVĖS DIENOSE

Nuvesim jus į praeitį, kai važinėjo ratais, balionus leido į orą, vyrų būriai dainavo, šeštadienį, rugp. 16. Autobusai vyks iš Public Square 11 val. Paskutinis grįš iš Madison 5:30 v. Pasiuks Public Square 6:30 v. Suaugusiems \$3.50. Vaikams žemiau 13, \$2.50.

CEDAR POINT. Smagiausias laiko praleidimas. Senovės vaizdai. Mylios ilgio papludimis pilnas gyvumo. Nuvesime jus ten pirmadienį, trečiadienį ar šeštadienį iki rugp. 20. Autobusai vyks iš Public Square nuo 10 val. Paskutinis grįžta iš Cedar Point 6 val. Pasiuks Public Square 8 val. Suaugusiems \$4. Vaikams žemiau 13, \$2.50.

Bilietai toms kelionėms gaunami CTS Public Square įstaigoje. Arba pasiųskite čekį ar money orderį į CTS FUN TOURS, 1404 E. 9 St., Cleveland, Ohio 44114.

CTS FUN TOURS

tybės atliks savo gražias programas dainų, muzikos ir šokių. Tarp 6 ir 10 val. vakaro tęsis šokiai prie Joe Morse's orkestro muzikos. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Bus įvairaus maisto ir gėrimų. Įžanga į gegužinę \$1.25 asmeniui.

RAMOVĖNŲ GEGUŽINĖ

Sekmadienį, Visockių sodyboje prie Superior Rd. įvyko metinė LVS Ramovėnų gegužinė, dalyvaujant didokambūriui narių ir svečių. Programai vadovavo pirmininkas V. Knistautas. Graži dalis buvo pasveikinimas dalyvių kurių tik vardinės pasitaiko birželio mėnesio kalendoriuje. Vardavininkams p. Visockienė prisegė po raudoną gėlę; jiems sveikinimo kalbą pasakė J. Malskis. Pelnas, kaip paprastai skiriamas Kario žurnalo palaikymui.

Tarp dalyvių buvo du svečiai iš Lietuvos, kurie šiuo metu vieši Clevelande.

* KITA GEGUŽINĖ sekmadienį, daugiau šeimyninio pobūdžio, buvo surengta Armonų sody-

boje. Šeiminkavo p. Armonienė, kuri yra parašiusi knygą "Palik ašaras Maskvoje".

* LIETUVIŲ MOTE-RŲ KLUBO narės turėjo savo metinius pietus Russell restorane, birželio 19 d., kur naujai išrinktos valdybos narės perėmė pareigas. Dalyvavo apie 50 narių.

Dirvoje buvo tilpęs pranešimas su naujai išrinktų narių pavardėmis, kurios visos amerikoniškos arba suamerikonintos lietuviškos, todėl, kad dabartinės klubo narės jau yra Amerikoje gimusios lietuvaiteš ir jų vyrų čiagimių lietuvių pavardės pakeistos, o kitų vyrai net kitataučiai. Bet tos lietuvaiteš palaiko tą klubą savo bendravimui, kuris yra virš 40 metų senumo.

LIEPOS 4-TOS FESTIVALIS EDGEWATER PARKE

Amerikos nepriklausomybės paskelbimo šventė, liepos 4 d., bus penktadienį. Tą vakarą rengiamas milžiniškas festivalis Edgewater parke. Publikai įėjimas nemokamas. Festivalį rengia

Cleveland Advertising Club, tai bus didžiausias visoje šalyje ir bus užbaigtas pusės valandos įspūdingiausiais fajerverkais.

William B. Boyer, the Republic Steel korporacijos prezidentas, yra šio festivalio rengimo komiteto pirmininkas. Komitete greta jo veikia eilė kitų žymių Clevelando pramonės vadovų.

Praėjusią vasarą tokiaame Festivalyje dalyvavo virš 275,000 žmonių. To festivalio surengimą finansuoja aukomis prekybininkai, industrijos, darbo ir šiaip organizacijos.

* BIRUTĖ PAUTIENTYĖ baigė Ohio Northern Universitetą, ekonomiją biznį. Studijas gлина toliau.

* MINDAUGAS PAUTIENTIS baigė Ohio State Universitetą, biologiją.

PILĖNŲ TUNTO SKAUTŲ VEIKLA

Clevelande lankydamasis vyriausias skautininkas V. Vijeikis pabrėžė Clevelando skautų puikią veiklą 1958-1959 laikotarpyje. Kiekvienas galime iš to padaryti savo išvadas bei sprendimus, bet pagal ankstyvesniųjų skautų vadovų statistinius davinius, tame laikotarpyje 42 Clevelando skautai baigė aukštuosius akademinius mokslus.

Norėdami pasimokyti iš praeities darbų Pilėnų tunto vadovybė nutarė:

1. Dar daugiau negu praeityje padėti mūsų skautams pasirinkti tinkamą profesiją arba amatą.
2. Sueigų metu dr. inž. S. Matas, skautai akademikai ir dabartiniai skautų vadovai baigę Amerikos universitetus, kalbės su paskirais vyresnio amžiaus skautais tuo klausimu.
3. Suvesti paskirą skautą su tos pačios profesijos arba amato žmogumi, kurį jis pats nori pasirinkti.
4. Sueigų metu mūsų akademikai pasakos kaip jie patys baigę universitetus, bei savo pasisekimui pasirinktos profesijos srityje.
5. Inž. E. Kersnauskas su-

tiko pamokyti mūsų skautus lietuviško meno medžio darbų.

Mes tikimės, kad tėvai suinteresuoti savo vaikų ateitimi prisijungs prie mūsų su savo pagalba bei patarimais.

Tolimesnei Pilėnų tunto veiklai mes gavome ne tik dabartines tunto patalpas, bet ir naujosios parapijos viršutinę salę mūsų sueigų pravedimui.

Tą pačią progą norėtume paskatinti tėvus, kurie turi skautiško amžiaus berniukus, prirašyti prie Pilėnų tunto skautų, kad tuo būdu mes galėtume išlikti ir tęsti skautišką veiklą. Mūsų skautiška veikla tol bus gyva, kol mes turėsime prieauglio. Tad, mieli tėvai, nedelsdami atsiųskite savo sūnus pas mus.

Chem. A. Meilus
Pilėnų tunto
tuntininkas

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Birželio 26 d. įvyks North American Soccer League futbolo rungtynės Bayers Field, Parmoje, prie Clevelando. Atvyksta ir dalyvaus Vakarų Vokietijos žymūs futbolo žaidėjai. Kai kurie Vokietijos žaidėjai yra jau atsižymėję rungtynėse Skotijoje ir kitur ir rengiasi dalyvauti pasauliniame tur-

namente Mexico mieste 1970 metais.

Bayers Field, kur rungtynės įvyks, yra prie Ridge Road (Ohio 3), turi 12,500 vietų žiūrovams.

Jaunesnių žaidėjų rungtynės prasidės 6:15 valandą; profesionalų susirėmimas prasidės 8 val. Iš anksto perkant bilietus, po \$3 suaugusiems, studentams po \$1.50. Prie įėjimo suaugusiems bus po \$3.50.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

* BIRŽELIO 29 D. Lietuviams Budžiams Remti valdybos ruošama gegužinė p. Mačių sodyboje, prie Nauj. parapijos.

RUGSEJO 27 D. Dirvos spaudos balius.

SPALIO 5 D. Madų paroda, Rengia Korpi Giedra.

SPALIO 25 D. Lithuanian Village Bendrovės metinis balius - koncertas.

* SPALIO 26 D. Bruno Markaičio koncertas Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 12 D. Tėvynės Garų radijo 20-ties metų sukakties minėjimas.

* Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

THE AMERICAN NATIONALITIES MOVEMENT OF GREATER CLEVELAND

MALONIAI KVIEČIA VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI

RALPH PERK,

TAUTYBIŲ SĄJŪDŽIO ĮKŪRĖJO DIENOS ŠVENTĖJE,
SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 29 D.,

GERMAN CENTRAL FARM, 7863 YORK ROAD, PARMOJ.

12 VAL. PRADŽIA
2 VAL. DONAUSCHWABEN ORKESTRO KONCERTAS
4 VAL. RALPH PERK PAGERBIMAS IR TAUTYBIŲ
GRUPIŲ PASIRODYMAI

VAIŠĖS • ŠOKIAI • JOE MORSE ORKESTRAS

VISI DALYVAUKIME TAUTYBIŲ ŠVENTĖJE!

VIENYBĖJE — GALYBĖ!

SUPERIOR SAVINGS

VISI TRYS SKYRIAI

Liepos 4 ir 5 d.d.

bus uždaryti ir tą dieną bankinės operacijos

nebus atliekamos. Interesantai prašomi savo

reikalus susitvarkyti prieš ilgąjį švenčių

savaitgalį.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Posėdžiavo PLB valdyba

Praėjusį šeštadienį Clevelande posėdžiavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Posėdyje, kuriam pirmininkavo PLB valdybos pirm. Stasys Barzdukas, dalyvavo visi tos valdybos nariai: M. Lenkauskienė, dr. A. Butkus, A. Gailiūsis, dr. H. Brazaitis, A. Laikūnas, dr. V. Majauskas, dr. A. Nasvytis ir A. Rinkūnas. Iš svečių, kuriuos išposėdį buvo pakvietusi valdybos prezidento dauguma, teatvyko tik Kanados LB valdybos pirm. dr. S. Čepas.

Šiame posėdyje apsvastyta eilė organizacinių reikalų ir priimta keletas nutarimų, liečiančių bendruomenės veiklą. Vienas tokių PLB visuomeninės veiklos gairės. Jų projektas buvo jau seniau pradėtas ruošti, svarstytas š.m. kovo mėn. posėdyje ir šiame posėdyje galutinai priimtas. Bendruomenės daliniams bus išsiuntinėtas aplinkraščio forma, paskelbtas Pasaulio Lietuvių ir pateiktas visai kitai mūsų spaudai. Gairių projektą posėdyje referavo dr. H. Brazaitis.

Kitas dalykas, šiame posėdyje išbaigtas, buvo PLB konstitucijos keitimo projektas, kurį paruošė ir referavo A. Rinkūnas. Projektas po kai kurių pataisų PLB valdybos priimtas ir artimiausiu metu korespondenciniu būdu bus pateiktas PLB Tarybos nariams tvirtinti. Šiuo konstitucijos pakeitimu siekiama būsimojoje PLB seimuose išvengti nesklandumų, be reikalo gaisinusių PLB seimą praėjusiais metais New Yorke.

Susitarus su p. Valdu Adamkumi, nutarta š.m. rugsėjo 13-14 dd. Tabor Farmoje rengti specialų suvažiavimą, kuriuo bus siekiama keletos tikslų: 1) buv. PLB pirmininko a.a. J.J. Bačiūno pagerbimo; 2) bendruomeninės veiklos paryškinimo ir 3) būdų ir priemonių aptarimo jaunesniųjų kartų lietuviams i bendruomeninį darbą įtraukti. Suvažiavimam kviečiami spaudos ir radijo programų bendrinių organizacijų, JAV ir Kanados LB valdybų, jaunimo organizacijų atstovai. J.J. Bačiūno pagerbimo akademijojepaskaitininku kviečiamas p. V. Adamkus. Kitais pagrindiniais kalbėtojais numatyti: St. Barzdukas (tema: Laisvojo pasaulio lietuvių uždaviniai bendruomenės rė-

muose) ir M. Lenkauskienė (tema: Lietuviškojo darbo talka jaunesnėse kartose). Paskutinėms dviems temoms labiau išryškinti numatyta po keleta koreferentų. Suvažiavimo dalyviai suregistruojami iki š.m. rugpjūčio 1 d.

PLB Kultūros Tarybos pirmininkas dr. A. Nasvytis šiame posėdyje pristatė jo sudarytą Kultūros Tarybą: vicepirm. prof. J. Jakštas, sekr. Pr. Karalius, nariai: V. Alantas, A. Kuprevičius, V. Mariūnas ir A. Mikulskis. Taryba patvirtinta, bet pageidauta artimoje ateityje jos sudėty keleta narių paplėsti. Be kitų uždavinių Kultūros Taryba numato sekti ir registruoti lietuvių pasiektus mokslų, kultūros ir kūrybos laimėjimus bei lietuvių pasireikimą akademiname pasaulyje. Tuo tikslu bent kas 3 met. išleisti specialius leidinius lietuvių ir daugiau paplitusiomis svetimomis kalbomis. Platesnei Kultūros Tarybos darbo apimčiai pasiekti, įvedamas naujas dalykas -- PLB Tarybos nariai korespondentai. Jų numatyta kviešti 8-12 asmenų, atstovaujančių įvairias mokslo, kultūros ir kūrybos sritis. Ryšiai bus palaikomi korespondenciniu būdu.

Posėdį baigiant aptarbo visa eilė smulkių esamųjų organizacinių reikalų. Kitas posėdis šaukiamas š.m. rugsėjo 14 d. Tabor Farmoje.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO FOTOGRAFIJOS KONKURSO TAISYKLĖS BENDROS

1. Konkurse dalyvauti kviečiami visi lietuviai fotografai, mėgėjai ir profesionalai — gyvenantieji JAV ir kitur.
2. Konkursas turės dvi grupes: a. Nespalvotų (monochromatinių) nuotraukų, b. Spalvotų skaidrių.
3. Dalyvavimo mokestis yra \$2.00 kiekvienai grupei (4.00 dalyvaujant abiejose grupėse).
4. Galima dalyvauti bet kurioje vienoje grupėje arba abiejose grupėse kartu.
5. Kiekvienas dalyvis gali pateikti ne daugiau kaip aštuonias (8) nuotraukas nuotraukų grupei, ir ne daugiau kaip aštuonias (8) skaidres skaidrių grupei. Galima dalyvauti ir su mažiau darbų.
6. Nuotraukas, skaidres ir mokestį siųsti šiuo adresu: Algirdas Grigaitis — L.F.A. konkurso vedėjas, 2081 Plainfield Drive, Des Plaines, Ill. 60019.
7. Gautos nuotraukos ir

skaidrės bus saugojamos visomis esamomis išgalėmis. Tačiau, konkurso rengėjai nebus atsakingi už galimą jų pažeidimą ar pameitimą laike konkurso arba persiuntimo.

8. Visi gauti darbai bus patiekti juri komisijai, kuri juos premijuos. Juri komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

9. Bus skiriamos trys (pirma, antra ir trečia) premijos kiekvienai grupei.

10. Nuotraukos ir skaidres bus priimamos iki š. m. spalio 31-mos dienos.

11. Konkursui užsibaigus visi pristatyti darbai bus gražinti siuntėjams.

12. L.F.A. pasilieka teisę premijuotus darbus spausdinti spaudoje.

13. Juri komisijos sprendimas yra galutinis.

NUOTRAUKŲ GRUPĖ

1. Nuotraukos turi būti išimtinai dalyvio darbas.
2. Nuotraukos turi būti ne mažesnės kaip 5x7 colių, ne didesnės kaip 11x14 colių ir priklijuotos prie kartono.
3. Ant kiekvienos nuotraukos antros pusės turi būti užrašyta dalyvio vardas, pavardė, adresas ir nuotraukos pavadinimas.

SKAIDRIŲ GRUPĖ

1. Skaidrės turi būti įdėtos į popierinius arba plastikinius rėmelius. Rėmelių dydis turi būti 2x2 coliai. Skaidrės įdėtos tarp stiklų nebus priimtos.
2. Kiekviena skaidrė turi būti pažymėta tašku kairiajame apatiname kampe kaip ji normaliai žiūrима — be jokių aparatų.
3. Ant kiekvienos skaidrės rėmelių turi būti užrašyta dalyvio vardas, pavardė, adresas ir skaidrės pavadinimas.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Aprašyme apie Providence tilpusiame Dirvoje birželio 11 d. buvo netikslas skaitlinės. Turėjo būti pasakyta, kad kun. V. Martinkaus parapijoje naujų ateivių šeimų yra apie 20, o su senaisiais apie 130 šeimų, kurių kelios yra mišrios.

• Br. Utenis prašo pranešti, kad Dirvoje gegužės

28 d. prie Bostono žinių atspausdintos nuotraukos buvusios ne jo, bet Stasio Urbono. Jis tik persiuntęs jas.

• Steponas ir Valentina Minkai praneša, kad jų radijo programos 35 metų sukaktuvių metinis piknikas įvyks rugpjūčio 10 d., gražiam, populiariame Ramuvos Parke, 71 Claremount Ave., Brockton, Mass.

Prašo nerengti toj pačioj dienoj kito pikniko ir kviečia visus dalyvauti šiame linksmame piknike.

• Dr. Diana Jucas (Jucevičiūtė) birželio 8 d. Arkansas Universitete Little Rock gavo doktoratą iš medicinos.

Ji yra Aleksandro ir Stasės Jucevičių dukra. Diana į Ameriką atvyko vos 3 metų amžiaus. Pradžios mokyklą baigė 1959 metais pirmąja mokykla. Gimnaziją baigė 1962 m., būdama visą laiką mokyklos garbės sąrašuose.

Po to mokėsi Illinois Universitete du metus ir Arkansas Universitete vienus metus ir 1965 m. gavo bakalaurą laipsnį iš medicinos. 1965 metais buvo priimta į Arkansas Universitetą Medicinos fakultetą, kur ji 1969 m. birželio 8 d. apvainikavo aukštu M. D. laipsniu.

Diana gyvendama Chicagoje visą laiką priklausė jūrų skautams; vienus metus priklausė Marijos aukšt. mokykloj lietuvių "Rūtos" rateliui ir baigė Chicago Aukšt. Lituanistikos mokyklos šešias klases.

Tenka pažymėti, kad Dia-

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽA — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviro jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

nos vyriausiasis brolis Kastytis irgi baigė medicinos mokyklą prieš porą metų ir dabar dirba kaip daktaras tolimam Vietname karo ligoninėje.

Gi jos dvi sesutės prieš 10 metų baigė universitetą.

Keletą dienų anksčiau, gegužės pabaig. Dianios brolis Jaunutis baigė Arkansas universitetą, gaudamas bakalaurą laipsnį iš biologijos ir yra priimtas į Tennessee Universitetą Memphis stu-

dijuoti odontologiją.

Gi Dianios brolis Valdas atitarnavęs karo prievolę, grįžo į universitetą baigti pertrauktą mokslą, ruošdamasis dantų daktarui.

O pati jauniausia Dianios sesutė Rasutė, 12 metų gegužės 29 d. baigė Hot Springs Arkansas šv. Jono parapijos pradžios mokyklą pirmąja mokykla.

Dr. Diana Jucas nuo šių metų birželio 24 d. pradeda dirbti County General Hospital, Los Angeles, Calif.

HELP WANTED MALE

SENIOR LABORATORY TECHNICIAN

A full time permanent position is open for an aggressive candidate with 3-4 years experience running tests on hydraulic components. Experience in microscope desirable but not necessary. Applicant should be high school graduate with additional courses in chemistry, physics, or engineering equivalent to 2 years of college.

We offer excellent employee benefits including Blue Cross hospitalization and CMS surgical coverage, paid by the company. Free accident and sickness benefits and life insurance, also excellent retirement plan. Good working conditions.

Apply Monday-Friday, 8 a.m.-5 p.m.

AMF CUNO DIVISION

American Machine & Foundry Co.

80 SOUTH VINE ST.
MERIDEN, CONN.

An Equal Opportunity Employer

AMF-CUNO is expanding soon into new facilities and we have exciting new opportunities for

DESIGNERS CHECKERS SENIOR DRAFTSMEN

You will work with pressure filter systems, containing automatic control devices; sea water desalination equipment for ships, boats and large municipal water supplies; and automatic accessories.

Typical assignments include large and small pressure vessel design, piping, weldments and small precision mechanism. Come in and compare AMF Cuno benefit program including salary to those of other companies.

Visit us in person or mail us your resume of experience and salary requirements. Saturday interviews may be arranged.

AMF CUNO DIVISION

American Machine & Foundry Co.

80 SOUTH VINE ST.
MERIDEN, CONN.

An Equal Opportunity Employer

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1969 metų spalio 1 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapto vardu. Tas pats slapto vardas rašomas ant pridedamo voko, kuriame užlypindamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 300 dolerių premija bus įteikta 1969 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

A. A.

ANTANUI KAZĖNUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui solistui JULIUI KAZĖNUI ir jo šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Panelės šv. Nesiliaujančios Pagalbos
Parapijos Choras ir jo vedėja
Regina Brazaitienė